

Trh práce

- **Pokles výkonnosti již zasáhl i trh práce**

Výsledky za 1. čtvrtletí 2009 již jednoznačně potvrdily negativní vliv poklesu výkonnosti ekonomiky na trh práce. Absolutně klesla celková zaměstnanost a významně se zvýšil počet nezaměstnaných.

- **Pokles zaměstnanosti je doprovázen snížením počtu odpracovaných hodin**

Celková zaměstnanost v 1. čtvrtletí 2009 byla v průměru 4 946,8 tis. osob, což znamená, že meziročně se snížila o 11,6 tis. osob. Vysvětlení spočívá ve strukturálních změnách; zaměstnanost v primárním sektoru se snížila o 11,4 tis. osob, v sekundárním sektoru se meziročně snížila o 50,3 tis. osob (ve zpracovatelském průmyslu dokonce o 61,3 tis.), ale v terciárním sektoru vzrostla o zhruba stejných 50,1 tis.

Kromě toho se trh práce přizpůsoboval poklesem počtu odpracovaných hodin. Skutečný týdenní počet odpracovaných hodin v hlavním zaměstnání se snížil ve všech sektorech, v sektoru služeb o 2,0 %, ale v sekundárním sektoru o 4,4 % a v primárním dokonce o 4,7 %.

Míra zaměstnanosti ve skupině 15 až 64letých poklesla o 0,5 p. b. na 65,6 %.

- **Významněji se zvýšil počet nezaměstnaných a dále klesl počet volných míst**

Průměrný počet nezaměstnaných činil 302,8 tis. osob, což znamená meziroční zvýšení o 58,3 tis. osob. Obecná míra nezaměstnanosti 15 až 64letých se zvýšila na 5,8 %, meziročně o 1,1 p.b. Pozitivní byl pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných a jejich podílu na celkové nezaměstnanosti na 34,7 %. Míra registrované nezaměstnanosti podle MPSV byla 7,0 %, meziročně se zvýšila o 1,0 p. b. Rozdíl je dán rozdílnou metodikou.

V současné situaci poklesu je důležitější mezičtvrtletní srovnání než meziroční; proti 4. čtvrtletí 2008 se zaměstnanost snížila o 86,6 tis. osob a nezaměstnanost vzrostla o 72,1 tis., což je největší mezičtvrtletní nárůst v celé historii České republiky. Zároveň se zvýšil počet podnikatelů.

Zaměstnanost cizinců se snížila proti 4. čtvrtletí 2008 podle evidence úřadů práce o 23,3 tis., tj. o 8 %.

Dále klesl počet volných pracovních míst (podle MPSV), k 31. 3. 2009 na 55,3 tis. míst, tj. řádově o sto tisíc proti maximu v polovině loňského roku.

- **Mzdy vzrostly reálně pouze o 1,0 %**

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda - na přepočtené osoby zaměstnanců v celém národním hospodářství - dosáhla v 1. čtvrtletí 2009 výše 22 328 Kč, takže se meziročně zvýšila o 3,1 %. Protože se však spotřebitelské ceny za uvedené období zvýšily o 2,1 %, mzda vzrostla reálně o 1,0 %, ještě méně než v průměru za rok 2008. Průměrná mzda v podnikatelské sféře se nominálně zvýšila o 2,9 % na 22 331 Kč, její reálný růst byl 0,8 %. Průměrná mzda v nepodnikatelské sféře nominálně vzrostla o 4,3 % na 22 311 Kč a reálně o 2,2 %.

Podle dříve zveřejňovaného konceptu, tj. na fyzické osoby a bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců, vzrostla průměrná mzda proti 1. čtvrtletí 2008 o 2,4 % a dosáhla 22 941 Kč. Reálně vzrostla o 0,3 %. Přitom v podnikatelské sféře vzrostla průměrná nominální mzda o 2,0 % na 23 483 Kč, reálně klesla o 0,1 %. V nepodnikatelské sféře nominálně o 4,5 % na 21 067 Kč, reálně o 2,4 %.

- **Mzdová diferenciaci dále narostla**

Meziodvětvová mzdová diferenciaci se v 1. čtvrtletí 2009 proti stejnému období předchozího roku dále zvýšila, variační koeficient průměrných mezd (podle sekcí CZ-NACE) se zvýšil o 1,9 p. b. na 43,1 %.